

stelligde dat het gedeeltelijk uit aanhangers van zijn denkbeelden ging bestaan. Soekarno droeg de wetgevende macht aan het *Knip* over, Sjahrir breidde dat college met acht-en-dertig, door hem als betrouwbaar beschouwde leden uit, het begin september gevormde eerste kabinet trad af en hij vormde midden november een nieuw kabinet dat elf ministers telde. Allen hadden gestudeerd (zes in Nederland), er waren vier christenen onder (een van dezen was Sjarifoeddin) en de orthodox-Islamietische richting was er niet in vertegenwoordigd. Dat laatste wekte weerstanden, trouwens: de strijdkrachten wezen het kabinet af dat duidelijk naar een akkoord met Nederland wilde streven (het *Knip* had Sjahrir daar een machtiging voor gegeven) – *dit* kabinet was het dat pas na vijf weken Soedirman als opperbevelhebber aanvaardde.

Waar vond het steun? In de eerste plaats bij Soekarno, die er geen bezwaar tegen had zich enige tijd op de achtergrond te houden, in de tweede plaats bij enkele van de nieuwe partijen die tot stand kwamen, vooral bij Sjahrirs eigen, op 1 november opgerichte *Partai Sosialis*. Andere partijen evenwel boden Sjahrir geen hulp: niet de *Partai Komunis Indonesia*, oftewel de *PKI*, heropgericht op 21 oktober, niet de Islamietische federatie, de *Masjoemi*, die zich op 7 november in Djokjakarta, ver van Batavia, als politieke partij constitueerde. Al deze en de overige partijen die later in '45 en begin '46 tot stand kwamen, droegen overigens een nogal rudimentair karakter – aanhangers hadden zij alleen onder de ontwikkelden in de steden. Slechts voor de communisten gold dat niet: dezen wonnen speciaal op Oost-Java vele volgelingen en richtten ook (andere partijen deden hetzelfde) een eigen gewapend korps op, de Rode Militie.

Die *PKI* kwam spoedig met het kabinet-Sjahrir overhoop te liggen. Toen zij in februari '46 in Cheribon haar eerste congres hield, werd de plaatselijke formatie van het geregelde leger (zijn naam was kort tevoren gewijzigd tot Leger van de Republiek Indonesië, *Tentara Republik Indonesia*, oftewel de *TRI*) uit de stad verjaagd. De Rode Militie was er een week lang de baas maar werd toen door andere formaties van de *TRI* genoopt zich terug te trekken.¹

¹ Dit gebeuren bracht de *PKI* in verwarring. Haar leiding werd evenwel na enige tijd overgenomen door de oudere voormannen die zich bevonden hadden onder de ca. twaalfhonderd Digoelisten die in november '45 door de Australiërs per schip naar Batavia waren overgebracht. In mei '46 ging Sardjono, eertijds als voorzitter van de *PKI* naar Boven-Digoel gedeporteerd, als haar leider fungeren – *hij* schaarde zich achter Soekarno, zonder overigens zijn eigen doelstellingen uit het oog te verliezen.